

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O MERAMA KOJE NEOPHODNO PREDUZETI KAKO BI SE ZAŠTITILE PČELE I DRUGI OPRAŠIVAČI

.....

ZASADI KAJSIJA, BRESAKA I NEKTARINA SE NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA CVETANJA, A U NAREDNIH MESEC DANA SE OČEKUJE CVETANJE I DRUGIH VOĆNIH VRSTA. U PERIODU CVETANJA VOĆA MORA SE OBRATITI POSEBNA PAŽNJA NA ZAŠTITU PČELA I DRUGIH POLINATORA.

PČELE SU INSEKTI OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU JER PODIŽU PRINOSE ZA 153 MILIJARDE EVRA NA SVETSKOM NIVOU, A NA NIVOU SRBIJE JE TO OKO 148 MILIONA EVRA. JEDNA KOŠNICA PODIŽE PRINOSE OKOLNIH POLJOPRIVREDNIKA ZA 370 EVRA. VELIKI BROJ GAJENIH BILJAKA KOJI ČINE NAJVEĆI DEO U PROIZVODNJI HRANE, PREKO 100 RAZLIČITIH VRSTA, OPRAŠUJU PČELE I POVEĆAVAJU PRINOSE: JABUKE ZA 38%, TREŠNJE ZA 67%, JAGODE ZA 55%, ŠLJIVE ZA 72%, MALINE ZA 81%. PORED POVEĆANOG PRINOSA DOBIJAJU SE PLODOVI MNOGO BOLJEG KVALITETA, PA JE MOGUĆE OSTVARITI BOLJU CENU NA TRŽIŠTU. TAKOĐE, PČELE SU JEDINI INSEKTI KOJI PROIZVODE HRANU ZA LJUDE. MED I DRUGI PČELINJI PROIZVODI SU SAMO 1,5-3% OD TE HRANE. SVAKI TREĆI ZALOGAJ HRANE DIREKTNO ZAVISI OD PČELA, A SVAKI DRUGI INDIREKTNO.

IAKO JE KORIST OD PČELA U PROIZVODNJI HRANE OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA, NISU RETKI SLUČAJEVI POMORA PČELA, KAKO U SVETU TAKO I KOD NAS. UZROCI POJAVE GUBITAKA PČELINJIH ZAJEDNICA MOGU BITI RAZLIČITI I MOGU DELOVATI POJEDINAČNO ILI UDRUŽENO. JEDAN OD RAZLOGA SMANJENJA BROJA PČELINJIH DRUŠTAVA JESTE TROVANJE USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA. PČELE MOGU BITI IZLOŽENE DEJSTVU PESTICIDA DIREKTNO KADA DOLAZI DO AKUTNOG TROVANJA, I MOGU BITI IZLOŽENE OSTACIMA PESTICIDA NA BILJKAMA ILI U POLENU UNETOM U KOŠNICE KADA DOLAZI DO HRONIČNOG TROVANJA.

DO TROVANJA PČELA USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA MOŽE DOĆI NA NEKOLIKO NAČINA:

- PRIMENOM INSEKTICIDA U CVETANJU KULTURA KOJE SE OPRAŠUJU PČELAMA
- PRIMENOM INSEKTICIDA U ZASADIMA U KOJIMA SU PRISUTNI CVETAJUĆI KOROVI KOJE PČELE POSEĆUJU
- ZANOŠENJEM (DRIFTOM) INSEKTICIDA NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI SU U CVETANJU

- PRIKUPLJANJEM INSEKTICIDIMA KONTAMINIRANOG POLENA ILI NEKTARA SA USEVA KOJI SE NE OPRAŠUJU PČELAMA

MERE ZA SPREČAVANJE TROVANJA PČELA PESTICIDIMA

VEOMA JE VAŽNO DA POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI BUDU SVESNI PRISUSTVA PČELA U SVOM OKRUŽENJU, DA SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA KORISTE PRAVILNO, U SKLADU SA UPUTSTVOM NAVEDENIM NA ETIKETI SVAKOG PROIZVODA I U SKLADU SA DOBROM POLJOPRIVREDNOM PRAKSOM. PRILIKOM PRIMENE PESTICIDA NEOPHODNO JE PRIDRŽAVATI SE SLEDEĆIH PREPORUKA:

- **U TOKU CVETANJA ZABRANJENA JE PRIMENA INSEKTICIDA!**
- PRIMENA INSEKTICIDA MORA BITI U SKLADU SA UPUTSTVOM NAVEDENIM NA ETIKETI (TREBA SLEDITI PREPORUKE KOJE UKAZUJU NA SMANJENJE OPASNOSTI ZA PČELE I DRUGE OPRAŠIVAČE)
- UKOLIKO SU U ZASADU U KOME SE PLANIRA PRIMENA INSEKTICIDA PRISUTNI KOROVI U CVETANJU NEOPHODNO JE NJIHOVO UNIŠTAVANJE
- PESTICIDE TREBA PRIMENJIVATI U JUTARNJIM ILI VEČERNJIM SATIMA, KADA JE SMANJENA AKTIVNOST PČELA
- PESTICIDE TREBA PRIMENJIVATI KADA JE VETAR MALE BRZINE KAKO BI SE SPREČILO ZANOŠENJE NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI CVETAJU
- INSEKTICIDE NE TREBA PRIMENJIVATI UKOLIKO SE PROGNOZIRAJU NISKE TEMPERATURE ILI ROSA JER U TAKVIM USLOVIMA OSTACI PESTICIDA OSTAJU TOKSIČNI ZA PČELE DUŽI VREMENSKI PERIOD
- PRE PRIMENE INSEKTICIDA TREBA OBAVESTITI PČELARE JER SE MOŽE DESITI DA SE U BLIZINI PARCELE KOJA SE TRETIRA A KOJA NIJE U FAZAMA CVETANJA NALAZE KOŠNICE I DRUGI USEVI KOJI CVETAJU

SLIKA 1. PČELA NA CVETU BRESKVE

SLIKA 2. CVETANJE BRESKVE

SLIKA 3. PČELA NA MASLAČKU

SLIKA 4. PČELA NA MASLAČKU

SLIKA 5. BUMBAR NA CVETU

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM